

2021-12-16
A2021/02334

Arbetsmarknadsdepartementet

Arbetsförmedlingen
113 99 Stockholm

Uppdrag om kompetensförsörjning vid stora företagsetableringar och företagsexpansioner

Regeringens beslut

Regeringen ger Arbetsförmedlingen i uppdrag att stärka, utveckla och intensifiera myndighetens arbete nationellt, regionalt och lokalt i syfte att bidra till en förbättrad och mer effektiv kompetensförsörjning i samband med stora företagsetableringar och företagsexpansioner, samt erbjuda service och stöd till arbetssökande och arbetsgivare och till berörda regioner och kommuner.

Arbetsförmedlingen ska särskilt

- förstärka arbetet med att kartlägga kompetensbehov i samband med stora företagsetableringar och företagsexpansioner, samt genom att kraftsamla insatserna möta behoven av kompetensförsörjning,
- vidareutveckla metoder för att sprida information om kompetensförsörjningsbehov både internt inom myndigheten och externt,
- förstärka arbetet med åtgärder som syftar till att stimulera till geografisk och yrkesmässig rörlighet, och
- identifiera strategiskt viktiga områden och aktörer för samverkan.

Arbetsförmedlingen ska löpande informera Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) om uppdragets genomförande och ska senast den 1 juni 2022 slutredovisa uppdraget till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet). Av slutredovisningen ska framgå dels vilka åtgärder som har vidtagits, dels inriktningen på det fortsatta arbetet med kompetensförsörjning vid stora företagsetableringar och företagsexpansioner.

Närmare om uppdraget

Arbetsförmedlingen ska stärka, utveckla och intensifiera sitt arbete nationellt, regionalt och lokalt med kompetensförsörjning i samband med stora företagsetableringar och företagsexpansioner.

Förstärkt arbete med kartläggning av kompetensbehov i samband med stora företagsetableringar och företagsexpansioner

Arbetsförmedlingen ska analysera hur myndigheten kan fördjupa sin kartläggning av kompetensbehov vid stora företagsetableringar och företagsexpansioner. Analysen ska innefatta hur regional och lokal kunskap om kompetensförsörjningsbehov ska hämtas in och tas till vara. Det handlar både om specifika kompetenser som behövs till följd av etableringar eller expansioner, och om behov av kompetenser som detta för med sig för andra verksamheter.

Vidareutvecklade metoder för att sprida information om kompetensförsörjningsbehov

Arbetsförmedlingen ska utveckla sina metoder för att sprida information och kunskap om kompetensförsörjningsbehoven till olika relevanta aktörer och målgrupper i hela landet, till exempel till arbetssökande och till leverantörer av arbetsmarknadspolitiska tjänster såsom matchningsaktörer.

Förstärkt arbete med åtgärder som syftar till att stimulera geografisk och yrkesmässig rörlighet

Arbetsförmedlingen ska identifiera åtgärder inom sitt ansvarsområde som kan vidtas för att effektivisera arbetet med insatser som syftar till att stimulera ökad geografisk och yrkesmässig rörlighet för inskrivna arbetssökande i hela landet, t.ex. genom den individuella handlingsplanen, platserbjudanden och anvisningar till arbete, eller kedjor av insatser. I denna del ingår även åtgärder som specifikt tar sikte på leverantörer av arbetsmarknadspolitiska tjänster såsom matchningsaktörer. Myndigheten ska även identifiera åtgärder som syftar till att stimulera ökad geografisk rörlighet för olika kategorier av arbetssökande.

Strategiskt viktiga områden och aktörer för samverkan

Arbetsförmedlingen ska identifiera strategiskt viktiga områden för samverkan och centrala samverkansparter för en bättre kompetensförsörjning. Det kan till exempel handla om branschorganisationer och arbetsmarknadens parter, regioner och kommuner, eller statliga myndigheter.

Uppdragets genomförande

Arbetsförmedlingen ska inhämta synpunkter från regeringens samordnare för frågor om samhällsomställning vid större företagsetableringar och företagsexpansioner i Norrbottens och Västerbottens län. Arbetsförmedlingen ska också inhämta synpunkter från Region Norrbotten och Region Västerbotten och från berörda kommuner i de båda länen, samt från regioner och kommuner i andra delar av landet där stora företagsetableringar eller företagsexpansioner är aktuella. Arbetsförmedlingen ska även inhämta synpunkter från Tillväxtverket, Statens Skolverk, Myndigheten för yrkeshögskolan och övriga relevanta myndigheter, samt från andra berörda aktörer.

Bakgrund

Den pågående strukturomvandlingen ställer nya krav på arbetskraftens kompetenser och på åtgärder för att möta behoven av kompetensförsörjning i olika sektorer och i olika delar av landet. Det handlar inte minst om betydande behov av kompetens till följd av den pågående klimatomställningen, som sker i hela samhällslivet, bland annat genom satsningar inom industrin där en stor omställning för närvarande äger rum i norra Sverige. De större etableringar och expansioner som på senare tid attraherats till Norrbottens och Västerbottens län medför sammantaget ett behov av insatser från olika aktörer för att klara kompetensförsörjningen i denna del av landet.

Arbetsförmedlingen förfogar över olika arbetsmarknadspolitiska verktyg som om de används strategiskt och riktat kan bidra till en ökad geografisk och yrkesmässig rörlighet. Det kan till exempel handla om att skapa kedjor av insatser, där det behövs i samverkan med kommunerna. Det kan också handla om att informera brett i olika kanaler och för olika målgrupper om kompetensförsörjningsbehov, eller att vägleda och motivera arbetssökande till reguljär yrkesinriktad utbildning. Regionalt och lokalt i både Västerbottens och Norrbottens län genomför Arbetsförmedlingen flera satsningar och samverkar brett, i syfte att fler arbetssökande ska kunna matchas mot de lediga jobben. Det finns också exempel på samarbeten med nationell räckvidd. I Västerbottens län driver regionen i samverkan med Skellefteå kommun och Arbetsförmedlingen lokalt, regionalt och nationellt ESF-projektet Relocate. Projektets mål är att fler arbetslösa kvinnor och män ska söka och få arbete på en ny ort.

I syfte att fler ska ta steget att söka arbete på orter och i yrken där det råder stor efterfrågan på kompetens till följd av stora företagsetableringar eller företagsexpansioner, anser regeringen att Arbetsförmedlingen behöver stärka, utveckla och intensiviera arbetet på nationell nivå för att säkerställa effektiva insatser, vid behov i samverkan med relevanta aktörer. Det är också viktigt att information om kompetensförsörjningsbehoven får tillräcklig spridning och når olika kategorier av arbetssökande. Mot bakgrund av att etableringarna och expansionerna utgör komplexa processer som innefattar insatser på olika nivåer, ser regeringen ett behov av att Arbetsförmedlingens prioriteringar och samlade styrning på nationell nivå på ett ändamålsenligt sätt är koordinerade med och kompletterar myndighetens insatser på regional och lokal nivå.

På regeringens vägnar

Eva Nordmark

Maria Nordin Skult

Kopia till

Finansdepartementet/BA

Utbildningsdepartementet/GV, UH

Miljödepartementet/KL

Näringsdepartementet/BI, EIN, RTL

Peter Larsson, regeringens samordnare för frågor om samhällsomställning vid större företagsetableringar och företagsexpansioner i Norrbotten och Västerbotten